

Forandre for å forbedre

Fra foreningen

Når man flytter fra annen til fjerde etasje i Legenes hus, blir utsikten forandret. Verden er mer eller mindre den samme, men den ser allerede litt annerledes ut enn den gjorde fra redaktørstolen.

Det helsepolitiske landskapet endres raskt. Fastlegeordningen har på overraskende kort tid blitt akseptert både av leger og pasienter. Staten har overtatt sykehusene. Det er etablert nye helseforetak og sykehuslegene har fått ny arbeidsgiver. Den statlige helseforvaltning er omorganisert. Et nytt sosial- og helsedirektorat og et nytt folkehelseinstitutt er opprettet.

Legene er flere og en mer heterogen gruppe enn noen gang. Andelen kvinner øker like raskt som gjennomsnittsalderen synker. Om funnene fra *BMJ*s undersøkelse i 2001 også er gyldige for norske leger, er mange av dem triste og ulykkelige. «De er ikke ulykkelige hele tiden, men når leger møtes, dreies samtalen lett mot elendighet og snakk om førtidspensjon» (1). Dette kan delvis skyldes vansker med å definere og å fylle de nye legerollene. Det oppleves et misforhold mellom det leger er utdannet for og de oppgavene de møter i praksis. Det kommer igjen av nye krav og forventninger fra arbeidsgivere og pasienter. Pasientene er blitt informerte og bevisste forbrukere med ønske om faglig dyktighet, kommunikasjonsevne og empati hos legen – samtidig. Og både enkeltpasienter og massemedier stiller strenge krav til legenes uavhengighet og integritet. Samtidig øker tidspresset og effektivitetsjaget.

Denne utviklingen krever endringer også i Den norske lægeforening – ikke bare for å bevare, men også for å forbedre. I foreningens ledelse er forandringene store. Fra nyttår har Legeforeningen ny president og nytt sentralstyre, og samtlige yrkesforeninger har fått ny leder. I tillegg er det skifte både av redaktør i Tidsskriftet og generalsekretær. De nye helseforetakene skaper nye arenaer for Legeforeningens tillitsvalgte. Et nyoppnevnt organisasjonsutvalg skal gjennomgå foreningens formelle strukturer, og på litt sikt kan organisasjonskartet bli betydelig forandret.

Den norske lægeforening skal sikre legene gode arbeidsvilkår. Lønnsdannelsen desentraliseres. Vi må omorganisere vårt forhandlingsapparat og forberede oss på mer individuell lønnsutvikling samtidig som vi ivaretar våre kollektive rettigheter.

Enkeltleger må finne det både nyttig og naturlig å være medlemmer i Den norske lægeforening. Fellesnevneren for legers liv er

fortsatt deres medisinske virksomhet og deres profesjonsetikk. Legeforeningen skal arbeide for en høy faglig standard i norsk helsevesen. Her har spesialforeningene en nøkkelrolle. Videre- og etterutdanningen må utvikles i pakt med dagens behov og moderne pedagogiske prinsipper. Nye tekniske hjelpemidler og elektroniske kommunikasjonssystemer må utnyttes, men ikke få makten over oss.

Forandringer må også til om vi skal sikre og utvikle fagets styrke og uavhengighet. Aller viktigst er det at vi gjenvinner troen på fremtiden. Det er først og fremst våre egne holdninger og handlinger som avgjør vår fremtid. Vi må være åpne for at mye kan gjøres bedre, men samtidig være stolte over alt vi utretter. Vi må skape en kollegialitet der vi ikke fortier svakhet og dekker hverandre, men der vi gir støtte og hjelp. Kanskje er en sterkere intern justis en forutsetning både for stoltheten ved foreningsmedlemskapet og samfunnets respekt? Mindre selvtilfredshet og mer selvrespekt kan være et passende nyttårsforsett.

I Legenes hus skal vi gjøre hva vi kan for å endre oss i takt med verden omkring. Forandring er sagt å være det eneste sikre tegn på liv. Vi går livlige tider i møte.

Godt nytt år!

Magne Nylenna

magne.nylenna@legeforeningen.no
generalsekretær

Litteratur

1. Smith R. Why are doctors so unhappy? *BMJ* 2001; 322: 1073–4.
2. Emanuel EJ, Dubler NN. Preserving the physician-patient relationship in the era of managed care. *JAMA* 1995; 273: 323–9.